

SETMANARI TRADICIONALISTA.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

EN BARCELONA, trimestre. 1 pesseta
FORA, idem. 1'25

ULTRAMAR Y ESTRANGER

Trimestre. 2'50 pessetas

Número solt: 5 céntims

ADMINISTRACIÓ:

PALLA, 31, LLIBRERÍA
LA PROPAGANDA CATALANA

25 exemplars: 1 pesseta

Número atrassat: 10 céntims

DOCUMENT OFICIAL.

Ab moltíssim gust cumpím la ordre del senyor Delegat del Centro y Catalunya, don Francisco Caveró, de publicar lo següent, que ha vist la llum en nostre estimat company de Bilbao, *El Vasco*:

«DELEGACIÓN

«DEL NORTE Y CASTILLA LA VIEJA.

«Sr. Director de *El Vasco*.

«Muy señor mio: En *La Correspondencia de España* ha visto la luz un documento firmado por el señor Barón de Sangarrén, referente á las cuestiones suscitadas entre este señor y don Francisco Caveró con motivo de las conferencias habidas por el primero en San Sebastián con los corresponsales de *El Imparcial* y *El Liberal*, de Madrid.

«En vista de semejante documento, que espero se abstendrán de copiar los periódicos carlistas de esta Región, cúpleme declarar:

«1.º Que estoy conforme, y desde un principio lo he estado, con las declaraciones del Sr. Caveró desautorizando las que hizo *El Imparcial* á nombre del Sr. Barón de Sangarrén.

«2.º Que habiéndose propuesto por el señor Sangarrén ante mi autoridad la inhibitoria de jurisdicción, respecto del señor Caveró, resolví no haber lugar, en atención á que las declaraciones de dicho señor Sangarrén se publicaron en los periódicos de Madrid, sujetos á la jurisdicción del señor Caveró, y contra cuya resolución sólo cabe el recurso de alzada á la Autoridad Suprema; accediendo únicamente á intervenir como amigable componedor, oficio

que ha cesado ya por el último escrito del señor Sangarrén y por expresa declaración privada del mismo, y

«3.º Que diga lo que quiera el Sr. Barón de Sangarrén sobre el particular, me abstendré en lo sucesivo de hablar de este asunto hasta que en forma sea resuelto, y entónces será publicado el fallo definitivo en el sentido que recaiga.

«EL MARQUÉS DE VALDE-ESPIÑA.

«Ermúa 23 de Setiembre de 1887.»

VIATJE REGI.

ERAMENT NO mereix altre calificatiu 'l que acaba de realisar nostre August Jefe Don Càrlos de Borbon.

Son éxit supera á tot lo que 'ls més optimistas podian imaginar y es una demostració certa y evident de que quants coneixen á Don Càrlos simpatizan ab ell y gustosos l' aclaman y que, per tant, deixarian de ferli la oposició molts espanyols que de bona fe 'l combaten, si tinguessin ocasió d'apreciar las sevas qualitats y condicions pera ocupar lo primer puesto en una nació catòlica.

A nosaltres, com á tots los carlistas, nos enorgulleix veurer los republicans de l' América tributar homenatjes reals á un expatriat, á un home que no pot imposarse ni per lo poder ni per la forsa, pero que doblement se fa respectar y estimar per la dignitat y noblesa ab que en mitj dels contratemps de la fortuna manté ferm lo pendó de la intransigencia, la bandera de las tradicions catòlicas que en malhora 'ns ha usurpat la revolució.

Al contemplar l' espectacle que ofereixen pobles eminentment republicans donant poch menos que oficialment tractament de Majestat á Don Càrlos, sentim lo més pur agrahiment á homes que si de bona fe defensan teorías de govern oposadas á las nostras, no negan lo mèrit, ni 'l valor, ni l' heroisme allà hont se troban, y 'ls admiran y rendeixen acatament y veneració, perque saben compendrer y practicar si es necessari tan excepcionals qualitats; á diferencia dels republicans espanyols, que procedint en sa majoria ab visible mala fe y molts d' ells ab gran cobardía, insultan á qui no coneixen, desfiguran los fets en que ha intervingut y procuran fer formar d' ell á sos ignocents lectors idea totalment oposada á la vritat.

Lo viatge, pues, de Don Càrlos, á la vegada que á una calurosa manifestació d' afecte de mils y mils de republicans á nostre Jefe, ha donat lloch á fer explotar lo mal contingut despit de quatre infelissos lliberals espanyols que no saben explicar-se 'l per qué de las mostras de simpatia dels ciutadants de repúblicas á un fill de Reys, y com que no poden sens tirar pedras la seva casa atacar directament á aquells per sa conducta, s' entretenen ¡tontos! en ridiculitzar constantment á Don Càrlos, ab lo qual demostren poch tacto y la bilis que 'ls fa tragar

una expedició tan brillant portada á cap per nostre Jefe.

Realment, á tenir acert nostres lliberals, debíen callar, pues lo que fan actualment es donar devant de sos lectors més y més importància á Don Carlos y al seu partit; y tant quant son més forts los adjectius que emplean, menos educació demostren, y més indignació devant d' un fet que aixís tira per terra las sevas afirmacions.

En los principis de nostra vida política, 'ns indignabam al veurer la mala fe ab que certs periódichs combatian nostras ideas; al llegir escrits virulents y calumniosos y al contemplar inverosímils y ridículas caricaturas, no podiam menos que sentir repulsió á un modo tan poch digne de combatrer ideas que 'ls lliberals, si fossin conseqüents, deurian considerar per lo menos tan respectables com las sevas; mes avuy, ab ingenuitat ho confessém, nos hem curat de tota classe de aprensions, y al llegir un escrit en que á los carlistas se 'ns anomena «fieras,» «gossos de presa,» «llops,» etc., y al veurer en una caricatura ridiculizats elevadíssims personatjes de nostra comunió calificantlos de «salvatjes» y de «salvatjes» á los que 'ls han obsequiat, nos quedém tan tranquils, considerant que la enfermetat de tals periodistas lliberals no te remey possible, com no la te la de tants infelissos assilats en los manicomis, als quals hi ha que compadir al veurer las boixerías que sens donarsen compte están fent continuament.

Tal es l' efecte que 'ns produheix certa part de la premsa lliberal: la d' una agrupació d' infelissos que han perdut l' enteniment, y de quals tonterías, per lo tant, no deuen ferne cas los que tenen la sort de conservar la rahó.

Vaigin, pues, eridant nostres enemichs, que com més cridin més demostraran son despit y la seva exasperació devant del fet evident de que son ells los únichs que combaten á Don Carlos, los únichs que li negan las qualitats personals, talent y condicions de govern que posseheix, y los únichs, per fi, que perden lo temps ridiculizant lo que per lothóm, menos per ells, es alabat, enaltit y respectat.

F. de P. O.

À LO SR. R. T. DE LLEYDA.

Armat de totas armas ha sortit á la palestra aqueix senyor en l' últim número del periódich *El Pacto* de Lleyda.

Promotent dirnos sols quatre paraulas, arremet contra nosaltres embestintnos al frente d' una columna sensera d' aquell setmanari.

Esforsat se presenta á primera vista nostre contrincant, pero desconexedor sens dupte; y no per culpa seva, del terreno que trepitja y no sabent quina classe d' enemich te al frente, ofereix no pochi punts mal defensats que es ahont dirigirém nostre atach.

Que 'l federal articulista de Lleyda no sab sobre quin terreno 's troba, procurarém demostrarho per lo present article.

De moment debém fer constar que nostre adversari desconex la classe d' enemich ab qui lluyta, pues que atribuhintnos virtuts y coneix-

ments que no posehím, suposa que perteneixém á la digníssima classe sacerdotal.

Aixís diu: «¿Cuántos de los muchos miles de sacerdotes que en nuestra católica España ejercen su profesion, *principiando por la personalidad del tan veraz como eminente comentarista nuestro.....* nos podrá señalar, no que digan bien del liberalismo y de las personas liberales, sino que no excomulguen, maldigan y prediquen en contra de los liberales y sus doctrinas?»

-De las paraulas subralladas se desprend que 'l Sr. R. T. creu que 'l Director de *Lo CRIT DE LA PATRIA* es un sacerdot; podria sernos convenient guardar l' incógnit y deixar á nostre contrari en la seva creencia, pero renunciém las ventatjas que aixó pogués donarnos y participém al Sr. R. T. que ni som sacerdots ni aném per tal camí.

La segona part de lo que deixém transcrit, es una fugida hábil del escriptor de Lleyda, pues vol suposar que nosaltres negabam que 'ls sacerdots combatian des lo púlpit las teorías lliberals, quant en aixó estribém la gloria del clero espanyol, y particularment del catalá, que salvas raríssimas y desairadas excepcions, combat lo lliberalisme ab esfors incansable y predica la doctrina pura, santa é intransigent de Jesucrist. No hem, pues, posat en dupte aixó, Sr. R. T.; lo que sí negabam, y negué que per aquest sol fet faltessin los sacerdots á son deber y protestabam per tant dels calificatius de *hipócritas, energúmenos, soberbios*, etc., ab que 'ls obsequiaba en son primer article.

Sigui dit ab veritat, que en l' escrit del senyor de Lleyda no hem sapigut veurer las *palmarias verdades* que ell diu que conté; sols nos va semblar aquell article una divagació plena d' adjectius de mal gust á fi de combatrer al clero integrista catalá; allá no 's cita un sol fet, res se demostra, y per tant res concret se pot combatrer, com no sigui l' afany de molts lliberals en *difamar y calumniar* la sempre digna, respectable y virtuosa classe sacerdotal, que, y perdoni 'l Sr. R. T. que li diguém, poch deu ser d' ell coneguda quant tant injustament la considera.

Sentim que el Sr. R. T. eregui nostre estil entre *chocarrero y joco-serio*, quant en ell no hi habia una sola de las molts frases de mal gust que ell empleaba ab tanta profusió. Aixó per lo de *chocarrero*. Lo de *joco-serio* tal volta sigui veritat, pues tenim per costum pendrer á broma certs atachs dels periódichs lliberals, per la rahó que doném en un altre article del present número, y l' article d' *El Pacto* mereixia ser considerat ab llástima, porque dihent molt ab paraulas fortas, res demostraba.

Efectivament no es difamar als sacerdots dir que combaten lo lliberalisme, pero sí es difamarlos donalshi 'ls calificatius y suposar d' ells las mil patranys que contan los periódichs lliure-pensadors, de qual falta gravíssima se 'n fa cómplice nostre contrincant. ¿Creu aquest que 'l Clero no deu combatrer las ideas lliberals y si propagarlas? Aquesta ja fora altre qüestió y 'ns empenyariam á probarli, encare que no haguém estudiat Teologia, que falta gravement á sos debers lo sacerdot que no combat las modernas y falsas ideas de Llibertat tantas

voltas comdemnadas per l' Iglesia; ideas que pretenen fer del home un Deu, ensenyantli quins son los seus drets, fent cas omís dels debers; li demostrariam, en una paraula al senyor R. T., que 'l Clero, si vol cumplir ab lo seu ministeri, deu afirmar ab l' Iglesia que 'l Lliberalisme es pecat.

Suposa l' escriptor de Lleyda que, si be ab disgust, ha sentit algunas vegadas predicar á los sacerdots. Lo del disgust nos fa compendre lo per qué li semblaba dolent lo sermó. Quant s' está violent en un puesto, tot mortifica y 's fa pesat.

No compreném per qué creu 'l senyor R. T. que 'ls periódichs lliure-pensadors deuen inspirarnos confiança, quant á ell deu constarli que no circula calumnia en que figurin com á protagonistas sacerdots ó monjas, que no sigui inventat. *sabent que es mentida*, per un periódich d' aquella casta.

No podém, per tant, acceptar la seva invitació á llegir *Las Dominicals*, per la senzilla rahó de que lo que aqueix periódich publica y lo que 's llegeix en molts altres semblants, ho creyém un teixit de falsejats encaminadas á desprestigiar no un individu, sino una classe respectabilíssima, de lo qual hem tingut probas evidents sempre que 'ns hem entretingut en averiguar la veritat d' un fet referit per publicacions de la classe indicada.

Y lo de que sigui un vehí de la població tal ó qual qui firmi 'ls articles, tampoch nos conven, perque demostrat queda que sempre hi ha qui en tals casos per un grapat de moneda ó per compromisos contrets ven la seva conciencia. —O.

UNA CARTA.

Copiantho de la obra en publicació *Los Misterios de la Francmasonería*, deyam en nostre número corresponent al 26 d' Agost últim, que 'l principal editor d' obras masónicas en Espanya, es don Jaume Seix, y afirmaban que quest senyor es masó, aduhint com á prova que son nóm está inscrit en l' Anuari Masónich del present any, sens protesta per part del interessat.

Un mes ha trascorregut, y quant ja no pensabam en aqueix assumpto, que tan ha donat que parlar, pues com recordaran nostres lectors dit Sr. Seix es editor del *Criteri Católich*, en que hi colaboran quatre sacerdots anti-integristas, hem rebut la següent carta, que no sabém si pensar que es feta per encárrech, á jutjar per la forma y per lo molt temps que ha passat desde la publicació de la noticia en nostre periódich, noticia que ja era del domini públich feya algunas setmanas.

Vetaquí la copia literal de la carta del senyor Seix.

«Sr. Director de *Lo CRIT DE LA PATRIA*.

Barcelona-Gracia 26 Setiembre de 1887.

Muy Sr. mio: en el número 205 de su periódico correspondiente al 26 de Agosto último, se hace V. eco de la errónea noticia de ser yo el principal editor de obras masónicas en España, y en el mismo suelto además de asegurar que mi nombre consta en el Anuario Masónico, afirma que soy mason.

No es cierto, Sr. Director, lo que se asegura en el

suelto á que aludo, pues, *ni soy mason, ni he aceptado nunca el encargo de editar las principales obras de la Masonería*, pues el hecho único de haber editado la obra titulada «Historia Imparcial de la Masonería» *bajo el aspecto exclusivo de editor como en cualquiera otra obra, sin hacerme solidario de ella, y el que conste mi nombre en algun Anuario sin mi permiso y sin fundamento alguno, no son motivos bastantes para que pueda V. calificarme de mason, mayormente rechazando yo dicho calificativo en razon á no serlo.*

Le ruego, Sr. Director, que se sirva insertar en su semanario esta rectificacion y protesta al suelto que lo motiva, y con esta ocasion es de V. S. S.

q. s. m. b.

Jaime Seix.»

Complascut, y are entrém altre vegada nosaltres.

Resulta de lo que diu 'l Sr. Seix, que *avuy* no es masó, lo qual no es obstacle pera que ho fos en la fetxa en que 's va publicar la noticia, ó quan menos, á principis del present any, lo qual no afirma ni nega, y fa bé, 'l Sr. Seix.

Ell se concreta á dir que *avuy* no es masó.

Volém admitirho, y passém endavant.

No nega tampoch lo Sr. Seix, y fa perfectament bé, que 'l seu nóm consti en algun Anuari Masónich, de lo qual debia haber protestat fa temps lo Sr. Seix, y no habentho fet, teniam lo dret de creurer que era masó. Nosaltres per lo menos, si arribés lo cas de que per equivocació ó mala voluntat se 'ns fes constar com á masons en algun puesto, en blanch y en negre demostrariam, no que *avuy* no ho som, sino que MAY ho hem sigut, en contra del procedir del firmant de la carta, editor del *Criteri Católich*, que 's concreta á dir que en lo temps present «no es masó.»

Diu que no ha acceptat may l' encàrrech d' editar las principals obras de la Masonería, y n' obstant confessa lo que sabiam nosaltres, sens necessitat de que ho confessés, que ha editat la «Historia imparcial de la Masonería,» historia imparcial (!) que dignifica aquella Associació pressentantla completament distinta de lo que es.

Podrá ser molt bé que 'l Sr. Seix no haigi acceptat oficialment l' encàrrech d' editar las obras principals masónicas, pero es cert que n' ha editat una important, interessantse per l' éxit de la mateixa, ja que sens l' éxit no hauria fet negoci, que es lo que busca tot editor d' una obra. Aixó per suposat, sens ferse solidari 'l Sr. Seix de la doctrina continguda en la obra editada per ell, com *avuy* no deu ferse solidari de lo contingut en lo *Criteri*, á pesar de serne editor responsable.

Resulta de tot lo dit:

1.er Que el Sr. Seix no es *avuy* masó, (segons afirmació seva), lo qual no s' oposa á que 'n fos avans d' *avuy*.

2.ⁿ Que no es editor de las principals obras masónicas, pero sí d' una d' importancia, anomenada «Historia imparcial de la Francmasonería.»

3.er Que s' ha fet constar lo seu nóm en l' Anuari, sens demanarli autorisació y sens funament, lo qual resultaria un abús de que degué protestar molt fort lo Sr. Seix; y

4.^t Que lo editor de la «Historia de la Francmasonería» es editor del *Criteri Católich*, lo qual es incalificable si 's té en compte que en aquesta última publicació hi colaboran los Reverents Llanas, Ribas, Vilarrasa y Gatell.

Hi ha que confessar com á corolari de tot lo dit, que la carta del Sr. Seix té bastanta lletra menuda, com que ha pogut ser molt meditada, pero á pesar d' aixó, no treu al *Criteri Católich* lo sambenet que l' hi ha posat la nota de la obra de 'n Léo Tàxil.

EXCUSAS DE MAL PAGADOR.

Discutint com té per costum, *La Tramontana* 's limita á emplear frases mal sonants al tractar lo debatut assumpto de Sant Llorens d' Hortons, que tal *planxa* ha ocasionat á aquell periódich, que ha vist retirarse del seu costat á la persona que per compromisos contrets ó per altres causas, habia fet d' editor responsable en lo qüento-calumnia publicat en las columnas d' aquell setmanari.

Demostat queda, y *La Tramontana* no s' ha atrevit á dir lo contrari, que l' *historia* aquella era purá farsa, y aixís ho afirmá honradament lo Sr. Gené tornant enrera lo contat y demanant que fos oblidada la seva falta.

Lo procedir del Sr. Gené al fer la retractació, es digne y honrat; lo de *La Tramontana* omplint columnas del periódich ab paraulas sens sentit unas é insultants altres, es digne, si, de lliberals del calibre dels del setmanari anticlerical, que lo mateix que 'l senyor aquell de Lleyda, combat lo que no coneix ni pel forro, jutjant per son desitj ó per la seva conveniencia.

Pot entretenirse *La Tramontana* empleant contra la Religió, contra 'l Clero y contra nosaltres los dieteris y apóstrofes que tingui per convenient, que no hem de seguirlo en aqueix terreny, pues no volém que de nosaltres se diga que hem rebut educació sistema lliberal.

Pera discutir y convenser, hi ha que ser decent y emplear rahons y no fer lo que *La Tramontana*, que al tractar dels ampurdanesos que varem assistir á la última Romeria á Lourdes, fa bromas pornográficas tontas y ab inimitable gracia 'ls anomena animals.

Quant sápigam cumplir aqueixos debers, més lo de plantejar un argument y discutir sobre ell ab completa bona fe, llavors estarem disposats á rompre llansas ab ella, que jamay fugirém la discussió ab enemichs franchs y nobles que siguin capassos de donarse per venuts quant ho siguin en lluyta legal.

Ja sab, pues, *La Tramontana*, quál ha de ser la seva conducta si vol que nosaltres atmetém polémica ab ella.

De no aceptar tan justas condiciones, donant la callada per resposta haurém acabat.

APLASSAMENT.

Alguns amichs nostres s' han extranyat de que no haguém dit paraula de l' últim manifest de 'n Pi y Margall, hont tan forts atachs se dirigeixen al principi monárquich.

No s' apurin nostres correligionaris; dit manifest ataca á la Monarquía d' *avuy*, que es la Constitucional, y per tant nos quedém tranquils; mes de totas maneras lo tením guardat pera copiarlo plagiat lo dia en que 'n Pi haigi sortit ab la seva.

Llavors dirém de la República las mils pes-

tes que de la Monarquía Constitucional diu *avuy* lo jefe dels federals, y com que, segons es de presumir, tot seguit se 'ns posará correctiu, haurém demostrat dos cosas: que 'ls republicans son méns lliberals, volentho ser més, que 'ls monárquichs d' *avuy*, y que aquéstos, quant parla un poch alt un carlista 'l processan y condemnan, mentres consenten en que 's pissotejin las instituciones per los republicans, que fan la propaganda tan lliurement com volen.

Qui ho dupti, que 's prengui la molestia de llegir lo manifest del Sr. Pi y Margall, y digui si á nosaltres, los carlistas, se 'ns consentiria exposar una petita part de lo que allí impunement s' ha dit.

Quedém, donchs, en que aplassém per los molins dits, lo tractar del document en qüestió.

NOSTRE AGREHIMENT.

Un estimat correligionari nostre y suscriptor á LO CRIT DE LA PATRIA, resident en Santiago de Chile, D. L. R. B., ha tingut l' atenció d' enviarnos una numerosa colecció de periódichs d' aquella república, hont se detallan los homenajes que ha rebut Don Carlos y moltíssimas simpatias que ha adquirit.

Agrehim de cor l' obsequi de nostre amich y procurarém utilitzar-lo.

Lo govern actual, va adquirint notables simpatias entre l' exércit.

Per lo content que 'l te.

Los soldats están tan ben tractats, que ni 'l nen está millor.

Figúrintse, que en Granada per qüestió del ranxo s' ha mogut xibarrí de mil dimonis.

Lo dia menos pensat se 'ns dirá (com contan que ja va passar altra vegada,) que un soldat ha trobat un mitxó en lo ranxo, en lloch d' un tall de cansalada.

L' exércit podrá donar gracias al govern.

Fa poch temps, que, al saberse en Madrid lo descubrimient de una vasta conspiració, se contentá als soldats, fentlos donar un ranxo de cal Ample.

¡Ojo Gobern! no sia cas que quant vulgas donar bon ranxo te fassin mal pahir lo teu.

—*—

Y segueix la broma.

Contan varios periódichs, que 4 soldats y un cabo de la guarnició de Palaos, han mort de fam, y que un oficial del mateix cos ha vingut estenuat y mitj mort per lo mateix.

Aquestos encara tenen mes mala lluna.

Los uns ranxo dolent.

Los altres ni ranxo.

¡Visca la lliberal llibertat del Govern lliberal! *Y adelante con los faroles.*

—*—

Y no s' aturin aquí, que tot aixó son truytas y pá pintat en comparació de lo que segueix.

«Se ha recibido un telégrama, en el que se asegura que la guarnición de las islas Marianas se ha visto obligada á alimentarse con raíces y que hubieran muerto de hambre, si sus jefes no hubiesen fletado una goleta americana que les llevó viveres.»

Si després se sublevan los probres sorges, mereixerán lo dictat de revolucionaris en lloch de defensors de la patria.

Y farán constar aixó en la fulla de serveys, sense que en la del Govern si puga posar que ell ne té la culpa.

Comparin are l' estat del exèrcit ab l' actual govern (que no l' hi faltan *cum quibus*), ab l' estat del exèrcit de Don Carlos, sense quartos ni armaments en los seus principis.

Un altre telégrama:

«El Liberal dice que la casa constructora Thomson retiene hace dos meses un crucero concluido, porque no se ha satisfecho el último plazo.»

¿Que s' fa pues de tant diner de contribucions?

¿Hont es lo *superabit* que deyan existia en lo Tresor Espanyol?

La bomba es carregada, la metxa curta y l' foch comensa á pendrer.

¡Desgraciat Govern, lo dia que esploti!

Lo que pot la *possibilitat* de fer quaresma per un *possibilista*:

«El diputado por las Baleares Sr. Fiol, ha dejado al Sr. Castelar para irse con el Sr. Sagasta.»

Cuidado, Sr. Fiol, que hi ha un refran que diu:

Quien con Sagasta se acuesta, fusionista se levanta.

Una noticia de las *calentas y grossas*:

«Durante la expedición régia, el presidente del Consejo Sr. Sagasta, cubierta la cabeza con una boina marinera, y el uniforme con un impermeable, hizo el viaje sobre cubierta con objeto de examinar la costa.»

Al tornar deurá penjar la boyna en lo penjarobas en que hi té lo morrió de miliciano de 1854 y l' gorro frigi de 1874.

Y al contemplar aquestas tres preciosas joyas, dirá pel seu tupé:

Para cuando convenga.

Diuen que 'n Cánovas ha rebut carabassa de la seva xicota.

¡Pobret! ¿que hi farà sino exclamar: es vian-da del temps?

¡Quin *estudiant* més desaplicat!

Diu *La Epoca* que las Provincias Vascongadas, «encierran en su seno almas generosas y corazones leales á la monarquía legítima.»

¡Cuidado *Epoca*, que caurás del escambell!

Considera que 'ls habitants de aquellas provincias han sigut y son leals defensor de Don Carlos.

Estém, pues, conformes ab l' afirmació de *La Epoca*, tenint en compte nostra observació.

Habém rebut una atenta circular del «Collegi-Academia de Sant Joseph,» que dirigeix nostre particular amich D. Magí Martí y Barjau.

Hem llegit ab atenció son «Reglament,» en vista del qual no podém menos que recomenar á nostres amichs pares de familia y en general á totes las personas com cal, dit Col-legi.

En quan á la part literaria, los profitosos fruyts dels deixemples parlan molt alt en favor d'ella; y en lo que toca á la part religiosa, nos basta dir que corre baix la direcció de nostre apreciable amich lo Reverent don Joseph Gamell y Ramoneda.

—*—

Ab gran satisfacció hem sapigut, que va á publicarse en La Bisbal, un setmanari católich pur.

¡Bravo! ampurdanesos, á fer rabiá á *La Tramontana* y demés periódichs lliberals.

Verament La Bisbal mereix citarse com á modelo digne de ser imitat per altres poblacions catalanas.

La reacció católica está prenent notabilíssim increment en aquella vila, gracias als constants esforços d' apreciables amichs nostres, á qui enviém la més coral enhorabona y un abrás entussiasta.

Avant, pues, católichs bisbalenchs, que aquest es lo camí de la reconquesta.

Batlloiri Picafort.

BIBLIOGRAFÍA.

Album de Personajes Carlistas. Acaban de publicarse los quaderns 9, 10 y 11 del tomo primer, ab los retratos dels senyors Duch de Parma, Comte de Bardi, Marqués de Cerralbo, Andéchaga, Baró de Sangarren y Baró de Bretauville.

Pel dia 20 de Octubre próximament estarà terminat lo primer tomo y ja n' hi haurá de enquadrats.

Lo que participém á nostres amichs no suscrits, á fi de que pugan recullir lo tomo per enter.

Apuntes de Historia de España. Tal es lo títul de una excelent obra en octau de 440 pàgines y un quadro cronològich de las edats moderna y contemporánea.

La obra que 'ns ocupa es la més adelantada en fetxas de totes las publicadas hasta 'l dia; puig la narració dels fets comprén hasta la Regencia de Donya Cristina, la aprobació del *Modus vivendi*, la sublevació de Villacampa, la qüestió dels alcohols alemanys y per últim la del general Salamanca.

La veracitat y judici imparcial, qualitats indispensables y essencials en tot historiador, están aquí fielment retratadas.

Molts cronistas moderns (alguns molt notables) han desvirtuat en extrém fets certíssims de la historia contemporánea. No tenint, pues, la obra que 'ns ocupa, aquesta detestable condició, fa que ab empenyo la recomaném als que disitjin adquirir certesa dels fets.

En lo quadro cronològich cita la renuncia que de la Corona va fer Carlos V en favor de Carlos VI y més avall la de Don Joan en favor de Don Carlos VII.

Per la veracitat, imparcialitat y bona dicció ab que está escrita la obra, no 'ns cansém de recomanarla.

Está aprobada per la autoritat eclesiástica.

Agrehim á son autor (un sacerdot, ilustrat y zelós propagandista católich), la galanteria que ha tingut d' enviarnos un exemplar, y celebrém que ab tan acert hagi tractat qüestions escabrosíssimas.

De venta en aquesta Administració, al preu de 3 pessetas en cartoné.

Aritmética Teórico-Práctica. Es una obra en octau que consta de 140 pàgines.

En la *teoría* las definicions son claras, fáciles y concisas, manera primordial pera ser retengudas en la memoria dels alumnos.

Per lo que toca á la part de la *práctica*, considerém facilíssima la execució dels problemas, hasta en los més intrincats, si l' alumno s' ha après be las definicions.

A nostre entendre, la qualitat principal de la obra es la *claretat en la concisió*, regla que deurian observar tots los autors al tractar de tal materia.

Per aquesta y altrás bonas qualitats que en ella campejan y per ser escrita per lo reputat professor de Vich, D. Mariano Zaldo, redactor de *El Norte Catalan*, no podém menos que recomanarla als Col-legis, desitjant igualment que sigui adoptada de text.

Quedém agrahts á la atenció del Sr. Zaldo.

Habém rebut los números primer y segon de *L' Exposition Vaticane illustrée*, importantíssima Revista oficial que s' publica en Roma per la Comissió promotora del Jubileo Sacerdotal de N. S. P. Lleó XIII.

Se divideix aquesta interessant publicació en dos parts, *literaria y artística*; corrent la primera á càrrech del reputat publicista católich, Hugues Flandoli, y la segona á la del intel·ligent y renombrat artista Gustave Bianchi.

La part literaria, apart de la pulcritud ab que está escrita, es amena é instructiva.

Los treballs de la part artística, son de lo més acabat.

Lo primer grabat representa á l' August Jefe del Catolicisme Lleó XIII.

Lo número segon l' encabessa lo retrato del Ilustre cardenal Placid Maria Schiavino, president de la Comissió promotora de las *Bodas d' or*.

Hi ha ademés en lo primer número una magnífica lámina de 55 centímetros de ampla per 39 de alta, que represente la Basílica de Sant Pere y 'l palau del Vaticà en Roma.

Las condiciones tipográficas no tenen res que envejar á las de las il·lustracions hasta avuy conegudas.

Gustosos establím lo cambi.—J. Sanromá.

A LA JOVENTUT TRADICIONALISTA.

Demá, dissapte, es lo dia senyalat pera fer la comunió 'ls joves que forman part de la *Lliga de la Joventut*.

Com pot ferse particularment per no haberhi iglesia fixada, sabém que varios joves de Barcelona s' agregarán á la que á las 7 del mati del diumenge celebrarà la Pia Unió de Sant Miquel en la parroquia de la Mercé.